

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

12. An Parochus vngendo infirmum, si reliquerit vnctionem, v. g. aurium,
vel oculorum, teneatur iterum ministrare Sacramentum? Et an saltem
debeat suppleri Vnctio partialis omissa? Et quid sit tempus ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76405](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76405)

stimare in singulis vñtionibus conferri partem aliquam gratiæ, & consequenter aliqua auxilia actualia, quæ sunt effectus Extremæ Vñtionis: quæ doctrina licet vera nobis visa non fuerit, non est digna vlla nota, nec censeri debet improbabilis iuxta illam: ergo potuit prædictum Pastorale præscribere, vt in morbis contagiosis, ne inficerentur Parochi peste, dum detinentur in vngendis quinque sensibus, & pronunciant forma in singulis vñtionibus, vt solum vngerent vnum, vel alterum sensum magis periculum, & proferrent verba illi vñtionem respondentia. Sic enim quantum non reciperet ægrotus Sacramentum integrum, certè reciperet partem illius, & cū aliqua parte gratiæ, quæ sufficit ad tollenda peccata lethalia, & insuper aliqua auxilia, quibus roboraretur aduersus tentationes, & fastidium ex peccatis relicto, quod licet non sit certum, est tamen non improbabile: & aliunde cū Extrema Vñctio non sit de necessitate salutis, non irrogaretur ægrotis iniuria, nec ipsi Sacramento, præsertim si apponeretur conditio, saltem in intentionem Sacerdotis ministrantis, & aliunde obuiaretur periculo mortis, quod ipse Sacerdos subire posset. Concludo ergo non definiti ab hoc Pastoralis, nec ab Vniuersitate Louanienſi quidquam contra assertiones huius nostræ disputationis; non enim affirmant non esse necesse vngi organa sensuum, & reperti verba formæ ad integrum Sacramentum Extremæ Vñtionis, sed solum licere in casu necessitatis ministrare hoc Sacramentum, quasi dimidiatum, applicando partem illius, quia non est improbabile sic obineri aliquam gratiam habituales, & actuales, imò & corporis fanitatem, & alioqui cum non sit Sacramentum necessarium ad salutem, excusari potest Parochus ab obligatione conferendi illud integrum, & certum, ne alioqui peste inficiatur. Huc vique Granadus. Et hanc sententiam nouissime sustinet Iacobus Marchant, in *Candelabr. de Sacram. tract. 6. lect. 3. fol. 388.* vbi sic ait. *Quæritur quantum ad Extremam Vñtionem, an in periculo contagij sufficiat vnica vñctio in aliqua corporis parte? Respondeo hanc opinionem probabilem omnino esse, tum ob auctoritatem Doctorum, tum ob multiplicem rationem, ideoque à multis hoc tempore in praxi vsurpatur, Ita ille.*

Sup. contentum in hoc §. in Ref. præterita ad lin. 10. & in Ref. seq. in fine §. Nec & infra in Refol. 16. §. Prima. & in tom. 3. tr. 1. Ref. 60. §. Verum, sed lege eam per totam & non pigebit, & hic infra in Ref. 20. §. Tertia.

3. Notandum est tamen, stando etiam in prima sententia, quod quoties vrget periculum præuisum vel ex parte infirmi, quod morietur ante quinque vñctiones, vel ex parte Ministri, quia timet contagium, si pestiferatam vngat quinque vñtionibus, vel dum timet, si vnum quinque vñtionibus vngat, alios ægrotos in maiori mortis articulo constitutos absque vlla vñctione decessuros. In his tribus casibus Sacramentum istud posse à Sacerdote per vnam vñctionem perfici, dummodo vel ipse intendat, vel saltem à Christi institutione non discedat, quia sine intentione Ministri non perficitur Sacramentum. Ita Marchinus *vbi supra, num. 26.*

RESOL. XII.

An Parochus vngendo infirmum, si reliquerit vñtionem v. g. aurium, vel oclorum, teneatur iterum ministrare Sacramentum?
Et an saltem debeat suppleri vñctio partialis omiſſa?
Et quid, si tempus notabile intercessit, an tunc debeant omnes vñctiones repeti?
Et additur, quod multi tenent, quod non sint vñctiones omnes Sacramento huic intrinseca, & essentialia, sed vnica vñctio sufficere de necessitate Sacramenti in administratione Extremæ Vñtionis?
Et an, secluso scandalo, & contemptu, hoc Sacramen-

tum omittere, vel nullum sit peccatum vel tantum veniale? Ex part. 10. tr. 12. & Misc. 2. Ref. 31.

§. 1. **D**E hoc casu ex Germania interrogatus respondit distinguendo, nam, vel infirmus non poterat antea confiteri, vel sumere Eucharistiam: & in tali casu Sacramentum Extremæ Vñtionis, modo quo supra ministratum, purum iterum sub conditione ministrandum esse, ratione charitatis, præsertim me citato, docet Martinus de San Ioseph in *M. Conf. tom. 1. lib. 1. tr. 1. de Extrem. Vñctio. n. 4.* si autem, vel confessus fuit, vel communicauit, in tali casu non esse iterum vngendum existimauit: & sic in terminis docet Pellizzarius in *Man. Regul. tom. 2. n. 2. c. 3. §. 1. n. 333.* qui in facti contingentiâ hanc sententiam tenuit, & postea Viri docti ab ipso consultati approbaverunt. Nam in tali casu, Sacramentum commode præstari non potest, & alioqui infirmus non patietur graue damnum, quia alia Sacramenta iam susceperat. Confirmatur hæc opinio quædam scilicet scandalo, & contemptu, hoc Sacramentum omnino non citato ex multis aliis probat Leandrus de *Sacram. tom. 1. tr. 4. disput. 1. q. 5. c. 6.*

2. Adde quod multi etiam tenent, quod non sunt Vñctiones omnes Sacramento huic intrinseca, ac essentialia; vt docet Bannys in *Thes. num. 1. c. 4. tract. 21. quest. 2.* Et ratio est, quod qualibet vñctio cum sua forma, completum sensum habet ac significacionem propriam independentem ab aliis, hoc ergo Sacramentum quoad essentialia sua integrum, Consequenter probatur, Sacramenti natura est in eo, vt sit signum prædicium gratiæ quam producat alio ipso instanti temporis, quo est, quia id effici quod denotat, sed qualibet vñctio, cum sua forma, remissionem culpæ, quæ à peculiari sunt admittenda, innuit ac declarat: ergo eam operator illicet, esse partiale est ergo Sacramentum, essentialiter completum.

3. Nec obstat dicere, quod non est in vñctione perfecta significatio: nam tam illa, quam ceteræ ordinantur ad perfectam sanitatem anime, qua non fruitur, nisi cuius sensus omnes parti fuerit labæ ac peccati face, quod ei ante vñtionis complementum non accidit. Ad maiorem Responsionem, in vñctione qualibet, eam reperti significacionem quæ ad Sacramentum sufficit. Addeunt præterea, eam expressam non esse remissionis peccatorum omnium, sed implicitam tantum. Primum, in quantum minister ægro certa peccata remitti postulat, aliis non exclusis. Secundo, quatenus gratiam habituales huic Sacramento propriam; à Deo dari, idem minister precatur, quæ cum commercium habere nullum cum culpæ mortalibus queat, omnes si quæ fortè condemnanda restant, indulgeti illi, & remitti Sacerdos orat, ex quo fit consequens sanctorum mentis, & anime perfectam, quæ est in gratia vñctione qualibet denotari, implicite saltem ac virtute. Vide etiam Leandrum *vbi supra, disp. 3. q. 2. vbi me citato tenet, vnicam vñctionem sufficere de necessitate Sacramenti in administratione Extremæ Vñtionis.*

4. Sed quicquid sit de hac questione, an in casu proposito in titulo Resolutionis, sit repetendum Sacramentum? obseruat Pellizzarius loco citato quod non, sed debet solum suppleri vñctio partialis omiſſa; si tempus notabile intercessit, repeti debent singule vñctiones; quia in hoc Sacramento non conferitur gratia, nisi quando perficitur vltima vñctio cum sua forma: quod est dicere omnes, & singulas vñctiones esse de substantia Sacramenti, secundum communiorum; & probabiliorem sententiam.

RESOL.